

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

**Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.**

Appell Numru 25/2020

Il-Pulizija

vs.

Joseph Cini

Illum 14 ta' April 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migħuba kontra l-appellant **Joseph Cini**, detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 25776(G), akkużat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ģudikatura Kriminali talli bejn 1-24 u t-28 ta' Marzu 2017 gewwa Haż-Żebbug, Għawdex u/jew f'dawn il-Gżejjer:

1. waqt stagħun magħluq għat-teħid tal-għasafar ha jew ipprova jieħu xi għasfur bi ksur ta' Regolament 18(1)(c) ta' L.S. 594.42 [recte: L.S. 549.42];

2. fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi ħa jew approva jieħu xi għasfur li huwa protett taħt ir-Regolament dwar il-Konservazzjoni tal-Għasafar Selvaggi (L.S. 549.42) mhux skont dawn ir-regolamenti u mhux skont il-kondizzjonijiet ta' kull licenzja mogħtija bi ksur ta' Regolament 4(1)(a) ta' L.S. 549.42;
3. fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi ħa jew approva jieħu xi għasfur billi uža xbieki bi ksur ta' Regolament (7)(1)(e) tal-L.S. 549.42;
4. ma żarmax u ma neħħiex l-imnasab, inkluż xbieki u lasti minn fuq il-post tal-insib immedjatamente meta għalaq l-istagħun tal-insib fil-ħarifa tal-2016 bi ksur ta' Kondizzjoni 8 tal-Liċenzja Specjali għall-Insib għall-Ġhasafar tal-Ġħana fil-ħarifa tal-2016 hekk kif mitlub minn Regolament 7(h) ta' L.S. 549.93.

Il-Qorti ġiet mitluba sabiex bis-saħħha ta' Regolament 27 tal-L.S 549.42, barra li tagħti l-piena skont il-ligi, tordna l-konfiska tal-*corpus delicti* u s-sospensjoni ta' kull licenzja jew permess maħruga taħt ir-Regolamenti dwar il-Konservazzjoni tal-Għasafar Selvaggi u taħt it-Taqsima XV tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija għall-perjodu applikabbli.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali tas-27 ta' Novembru 2019 (*a fol. 75 et seq.*) fejn il-Qorti, wara li rat Artikoli 17 u 31 tal-Kodiċi Kriminali, Regolamenti 4(1)(a), 7(1)(e), 18(1)(c) u 27 tar-Regolamenti dwar il-Konservazzjoni ta' l-Ġhasafar Selvaggi (L.S. 549.42) u r-Regolamenti 7(h), 9 u 10 tar-Regolamenti dwar Qafas biex tiġi Permessa Deroga li Tiftaħ l-Istaġġun fil-ħarifa għall-Insib tal-Ġhasafar tal-Ġħana (L.S. 549.42)¹, sabet lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba fil-konfront tiegħu u kkundannatu multa ta' elfejn Euro (€2000). *Ai termini* ta' Regolament 27(2)(b) tar-Regolamenti dwar il-Konservazzjoni ta' l-Ġhasafar Selvaggi (L.S. 549.42), l-Ewwel Qorti ordnat is-

¹ Fis-seħħi fiż-żmien li fih twettaq ir-reat.

sospensjoni ta' kull liċenzja jew permess maħruġa f'isem l-imputat, maħruġa taħt ir-Regolamenti msemmija u taħt it-Taqsima XV tal-Kodiċi tal-Ligijiet tal-Pulizija, għal żmien erba' (4) snin minn dakinar li nghatat is-sentenza. Peress li l-Prosekuzzjoni naqset li tippreżenta l-eżebiti mqar formalment, il-Qorti m'ordnatx il-konfiska tal-*corpus delicti*.

Rat ir-Rikors tal-appellant ippreżentat fis-16 ta' Diċembru 2019 fejn talab lil din il-Qorti sabiex: "*jogħġobha thassar u tirrevoka ssentenza appellata, fis-sens illi tillibera lill-appellanti mill-imputazzjonijiet kollha miġjuba fil-konfront tiegħi*."

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat illi dan l-appell gie assenjat lil din il-Qorti kif preseduta fid-9 ta' Jannar 2023 b"“Assenjazzjonijiet ta' Kawżi u Doveri” mogħti mis-S.T.O. Prim’ Imħallef Mark Chetcuti.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat it-traskrizzjoni tas-sottomissjonijiet bil-fomm li kienu saru quddiem din il-Qorti kif diversament preseduta.

Semghet, fis-seduta tal-20 ta' Marzu 2023, lill-konsulenti legali jiddikjaraw li ma kellhom xejn aktar xi jżidu mas-sottomissjonijiet li kienu digħi' saru quddiem din il-Qorti kif diversament preseduta.

Ikkunsidrat

Illi dan il-każ beda wara rapport mill-“Committee Against Bird Slaughter” (CABS). Jingħad li l-appellant intlemaħ qed jonsob f'sit fiż-Żebbug Ghawdex waqt li l-istagħun kien magħluq.

Illi mill-atti proċesswali jirriżulta, fost l-oħrajn, is-segwenti:

- **Leigh Assinders** (*a fol. 57 et seq.*) ikkonferma li r-rapport li jinsab *a fol. 7 et seq.* kien sar minnu u minn shabu l-ohra. Jghid li fl-24 ta' Marzu 2017 kienu raw ragel jiaprova jghatti wiċċu u raw "finches in traps as a decoy and you could hear the finch callers calling" (*a fol. 58*). Jixhed li meta mar fis-26 ta' Marzu 2017 induna li s-sit kien attiv. Jghid li kien hemm ragel simili bl-istess tip ta' hwejjeg bħal dak tal-24 ta' Marzu 2017 u bl-istess binja. Jghid ukoll li fl-24 ta' Marzu 2017 kienu raw vettura Maruti Gypsy u li reggħu rawha fl-istess post fis-26 ta' Marzu 2017. Jghid li reggħu marru fit-28 ta' Marzu 2017 u reggħu raw l-istess persuna u din id-darba wiċċu ma kienx mghottu u rawh joħrog mis-sit fejn kien qed isir l-insib u jimxi 'l fuq. Jispjega li hu (Assinders) mar ħdejn il-vettura Maruti Gypsy u hemm mar ir-ragel li kien ra fejn neħħa l-kappell kif ukoll il-gakketta u saq. Jghid li kien hemm: "visible caged finch birds and there were illegal finch callers playing as well. It was possible to see the nets on the ground which would have been illegal because there was no finch trapping allowed at that time" (*a fol. 58*). Din il-Qorti tinnota li x-xhud identifika lill-appellant fl-awla bħala l-persuna li ra fuq il-post tal-insib.
- **Maryanne Leendus** (*a fol. 60 et seq.*) ikkonfermat li kienet rat "a trapping site with a bird decoy, finches in cages, nets on the ground and there was a trapper who covered his face" (*a fol. 60*). Spjegat li reggħu marru u li hija ffilmjat lill-appellant waqt li kien ser jidħol fil-Maruti Gypsy u neħħa l-kowt u l-kappell. Hijha għarfet lill-appellant u kkonfermat li hu kien l-istess bniedem li kien fil-post tal-insib.
- **Fiona Burrows** (*a fol. 67 et seq.*) xehdet li hija kienet marret biex tigħor lil Leigh Assinders u li l-appellant ħareġ mill-vettura Maruti Gypsy u li setgħet tara parti minn wiċċu. Tgħid li hija ma kinitx marret fuq is-sit tal-insib u kkonfermat li l-appellant kien il-persuna li rat minħabba li huma kienu saqu qrib tiegħu u għalhekk kienet żgura mill-identifikazzjoni li kienet qed tagħmel.

- **Saviour Farrugia** (in rappreżentanza ta' Trasport Malta - *a fol 65*) ikkonferma li l-vettura Maruti Gypsy bin-numru ta' registrazzjoni ABJ 079 hija rregistrata f'isem l-appellant.
- **Emanuel Muscat** (in rappreżentanza tal-*Wild Birds Regulation Unit* - *a fol. 69*) qal li l-appellant kelly licenzja biex jonsob fis-sena 2017 imma dak iż-żmien f'Marzu 2017 ma kienx permessibbli l-insib.

Ikkunsidrat

Illi l-ewwel aggravju tal-appellant huwa dwar l-ewwel (1) imputazzjoni. Huwa jirreferi ghall-indikazzjoni mogħtija mill-Prosekuzzjoni f'din l-imputazzjoni meta fiċ-ċitazzjoni rriferiet għal-Legislazzjoni Sussidjarja 594.42 tal-Ligijiet ta' Malta meta dawn huma Regolamenti għall-Kapitolu 594 tal-Ligijiet ta' Malta (l-Att dwar is-Servizzi ta' Impieg u ta' Taħrig). Jgħid li dan l-Att huwa rrilevanti għall-każ *de quo*. Jissottometti li dan l-iżball jidher kemm fiċ-ċitazzjoni kif ukoll fis-sentenza appellata u jisħaq li hu qatt ma seta' jinstab ġati tal-ewwel (1) imputazzjoni.

Illi għandu jiġi nnutat li l-Qorti mhijiex marbuta bl-indikazzjoni tal-ligi li tagħti l-Prosekuzzjoni li tkun tinsab fl-imputazzjonijiet hemm kif imniżzla fiċ-ċitazzjoni. Hija d-deskrizzjoni tar-reat li jkun hemm fl-imputazzjoni li tgħodd u mhux l-indikazzjoni ta' xi Att jew ta' xi Legislazzjoni Sussidjarja. L-importanti hu li meta fl-aħħar tas-sentenza l-Qorti tigi biex telenka l-artikoli tal-ligi meta ssib ġtija li hija ssemmi l-artikolu t-tajjeb. Fil-fatt hekk għamlet l-Ewwel Qorti - jigifieri kkwotat il-ligi t-tajba fid-decide tagħha fejn il-Legislazzjoni Sussidjarja hija korrettament indikata bħala L.S. 549.42. Għalhekk il-Qorti qed tiċħad l-ewwel aggravju sa fejn dan huwa msejjes fuq l-indikazzjoni ġażina tal-ligi ndikata mal-imputazzjoni b'dan illi l-mertu ser jiġi kkunsidrat meta jkun qed jiġi eżaminat it-tielet aggravju.

Ikkunsidrat

Illi t-tieni aggravju huwa dwar ir-raba' (4) imputazzjoni. L-appellant jisħaq li l-Legislazzjoni Sussidjarja 549.93 tal-Ligijiet ta' Malta giet revokata permezz ta' Avviż Legali 383 tal-2018. Jgħid li fis-sentenza appellata l-Ewwel Qorti semmiet li r-Regolament in kwistjoni kien fis-seħħ fiż-żmien li twettaq ir-reat. Jisħaq li la ma kienx fis-seħħ fid-data tas-sentenza appellata ma kellha tinstab ebda ġtija fil-konfront tiegħu.

Illi din il-Qorti kkunsidrat li l-Ewwel Qorti ndikat il-Legislazzjoni Sussidjarja 549.42 tal-Ligijiet ta' Malta (qabel ma għamlet il-footnote). Dan mhux korrett għaliex l-indikazzjoni kellha *se mai tkun Legislazzjoni Sussidjarja 549.93 tal-Ligijiet ta' Malta*.

Illi waqt is-sottomissjonijiet (*a fol. 92 et seq.*) mismugħa quddiem din il-Qorti diversament preseduta, l-Avukat Ġenerali sottometta hekk (*a fol. 95*): "*iva huwa minnu illi l-Ligi Sussidjarja 549.93 giet revokata bl-Avviż Legali 383/2018. Iva ninsab dedotta mis-sentenza **The Police vs. Helen Katrina Milligan** u f'dan il-każ iwa ġaladárba dak ir-reat ġie mħassar wara li tressaq akkużat b'dak ir-reat, allura ma jistgħax jinstab ġati ta' reat li llum il-ġurnata ma għadux reat, ma jistgħax jinstab ġati ta' xi haġa li ma għadux jikkosistwixxi bħala reat. Jigifieri in kwantu t-tieni aggravju għandu raġun*" (*a fol. 95*).

Illi din il-Qorti jirriżultalha li l-Legislazzjoni Sussidjarja 549.93 tal-Ligijiet ta' Malta tneħħiet bl-Avviż Legali 383 tal-2018.

Illi l-pożizzjoni korretta tal-ligi kif spjegat minn Profs. Sir A. Mamo fin-Noti tiegħu hija li għaladárba l-ligi ma baqgħetx fis-seħħ, il-persuna li tkun qed tiffaċċja tali imputazzjoni ma tistax tinstab ġatja. In fatti Profs. Mamo jikteb hekk fin-Noti tiegħu Notes on Criminal Law (First Year – Criminal Law) (*a fol. 32*):

"The principle accepted in continental doctrine and practice which we follow in this matter, is that, if the law on which the charge is framed is repealed without any qualification while the proceedings are still pending, such proceedings shall fall to the ground and no sentence against the accused can be pronounced. [...]

But modern writers do not accept this explanation, and contend that the principle in question has a true juridical foundation. Their argument is that [...] the said principle is an affirmation with regard to the former law, of the other rule that a law cannot operate after its repeal. In fact, in the hypothesis under discussion, though the liability was contracted while the former law was still in force, the prosecution and sentence would be carried on and pronounced after such law has been repealed. So that, if such law were to be applied to such prosecution and sentence, it would be given an effect beyond its legal limit of operation."

Illi anke l-gurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem tagħraf li jekk il-piena hija anqas minn dik taż-żmien meta twettaq ir-reat għandha tkun applikata l-piena li hija iżgħar minn ta' qabel. In fatti, il-“Guide to Article 7 of the European Convention on Human Rights – No punishment without law: the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty” (Updated: 31 ta’ Awwissu 2022) jgħid hekk:

“57. Even though Article 7 § 1 of the Convention does not expressly mention the principle of the retroactivity of the lighter penalty (unlike Article 15 § 1 *in fine* of the United Nations Covenant on Civil and Political Rights and Article 9 of the American Convention on Human Rights), the Court held that Article 7 § 1 guarantees not only the principle of non-retroactivity of more stringent criminal laws but also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law. That principle is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant (*Scoppola v. Italy* (no. 2) [GC], §§ 103-109, concerning a thirty-year prison sentence instead of a life sentence).

The Court considered that “inflicting a heavier penalty for the sole reason that it was prescribed at the time of the commission of the offence would mean applying to the defendant’s detriment the rules governing the succession of criminal laws in time. In addition, it would amount to disregarding any legislative change favourable to the accused which might have come in before the conviction and continuing to impose penalties which the State – and the community it represents – now consider excessive” (*ibid.*, § 108). The Court noted that a consensus had gradually emerged in Europe and internationally around the view that application of a criminal law providing for a more lenient penalty, even one enacted after the commission of the offence, had become a fundamental principle of criminal law.”

Illi f’dan il-każ kienet abolita l-Legislazzjoni Sussidjarja. B’hekk din il-Qorti qed tilqa’ t-tieni aggravju tal-appellant u qed teħilsu minn kull htija u piena li huma konnessi mar-raba’ (4) imputazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi t-tielet aggravju tal-appellant huwa dwar il-provi prodotti. Jishaq li l-Prosekuzzjoni naqset milli teżebixxi l-*corpus delicti* u ma saret ebda investigazzjoni li kienet tinvolvi spezzjoni fuq il-post. Jgħid li lanqas ma ttieħdu ritratti ta’ *decoys*, xbieki jew għasafar li kien qed isir užu minnhom u li kien biss Leigh Assinders li qal: “We could see live finches in traps as a decoy and you could hear finch callers calling” (a fol. 58). Jgħid li kellha tigi ppreżentata l-ahjar prova u jishaq li Maryanne Leendus qalet li minn fejn kienet ma setgħetx tara x-xbieki jew il-gaġeg u li Fiona Burrows marret biex tigħid lil Leigh Assinders biex tkun segwita l-vettura.

Illi qabel ma tiproċedi ulterjorment ikun opportun li din il-Qorti tinnota li r-rwol tagħha huwa dak li tara jekk l-Ewwel Qorti setgħetx raġonevolment u legalment tasal għad-deċiżjoni li waslet għaliha. F’dan ir-rigward, il-Qorti tagħmel riferenza għal dak li

ngħad fis-sentenza mogħtija fil-31 ta' Lulju 2008 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Julian Genovese** (Numru 141/2008) fejn din il-Qorti diversament preseduta qalet hekk:

“Illi l-ewwel tlitt aggravji jirrigwardaw l-apprezzament tal-provi traskritti li għamlet l-ewwel Qorti. Issa hu prinċipju ormaj stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti (kemm fil-każ ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-każ ta' appelli minn verdetti u sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi magħmula mill-Ewwel Qorti jekk tasal għall-konklużjoni li dik il-Qorti setgħet ragonevolment u legalment tasal għall-konklużjoni li waslet għaliha.”

Illi fl-aggravju in eżami l-appellant jissottometti li l-Prosekuzzjoni naqset milli ġġib l-ahjar prova għaliex ma pprezentatx il-*corpus delicti*. Din il-Qorti tinnota li dan il-punt kien mistħarreg ukoll mill-Ewwel Qorti meta fis-sentenza tagħha qalet li kien ikun ahjar li kieku l-Prosekuzzjoni eżebiet dawn l-affarjet imqar formalment. Minkejja dan, f'dan il-każ l-ahjar provi kienu r-rapport dettaljat ippreparat mill-CABS u kkonfermat fil-Qorti kif ukoll ix-xieħda ta' Leigh Assinders.

Illi din il-Qorti, filwaqt li tagħmel riferenza għas-sommarju tax-xhieda li sar aktar ‘il fuq f’din is-sentenza, tikkunsidra x-xhieda diretta, b’mod speċjali dik ta’ Leigh Assinders, kif ukoll ix-xhieda cirkostanzjali permezz tar-rabta tal-appellant mal-vettura Maruti Gypsy bin-numru ta’ registrazzjoni ABJ 079 u l-identifikazzjoni tal-appellant minn żewġ xhieda oħrajn bħala l-persuna li kien qed jonsob.

Illi, appartu dak li għadu kemm ingħad, din il-Qorti kkunsidrat ukoll dak li jiddisponi Artikolu 638(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta li jgħid hekk:

“B’dan kollu, f’kull każ, ix-xieħda ta’ xhud biss, jekk emmnut minn min għandu jiġiġudika fuq il-fatt, hija

bizżejjed biex tagħmel prova shiha u kompluta minn kollex, daqs kemm kieku l-fatt ġie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar.”

Illi f’dan il-każ hemm aktar minn xieħda ta’ persuna waħda biss ghaliex hawn ir-rabta ċara taċ-ċirkostanzi. B’hekk din il-Qorti hija sodisfatta li l-Prosekuzzjoni ppruvat il-każ tagħha lil hinn minn kull dubju raġonevoli u għalhekk, fir-rigward tal-aggravju in eżami, tikkonferma s-sejbien ta’ htija fl-appellant tal-ewwel tliet imputazzjonijiet addebitati kontra tiegħu iżda, kif intqal aktar ‘il fuq, qed tilliberaħ mir-raba’ (4) imputazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi r-raba’ aggravju tal-appellant huwa dwar il-piena fejn jisħaq li l-piena erogata mill-Ewwel Qorti hija waħda eċċessiva fiċ-ċirkostanzi meta wieħed jikkonsidra li hu għandu fedina penali netta.

Illi fis-sentenza appellata l-Ewwel Qorti tgħid hekk: “*Għar-rigward tal-ewwel u tat-tieni imputazzjoni jaapplika l-prinċipju tal-konkors formoli tar-reati, fejn fil-każ in deżamina l-piena għaż-żewġ imputazzjonijiet hi l-istess waħda kif ravviżata bir-Regolament 27(2)(a) appena citat. It-tielet u r-raba’ imputazzjoni servew bhala mezz għall-fin għall-ewwel żewġt imputazzjonijiet.*”

Illi teknikament dan ifisser li l-Ewwel Qorti ma tat ebda piena in konnessjoni mar-raba’ (4) imputazzjoni li issa l-appellant qed ikun liberat minnha. Din il-Qorti tinnota wkoll li l-insib ma kienx mifrux fuq gurnata waħda u għalhekk jidhrilha li l-piena nflitta mill-Ewwel Qorti kienet korretta u mhux eżagerata. Madanakollu din il-Qorti ser tagħmel temperament f’dik il-parti tal-piena dwar is-sospensjoni tal-licenzja.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' *in parte l-appell imressaq mill-appellant Joseph Cini u tghaddi għalhekk biex tirriforma s-sentenza appellata billi:*

- tikkonferma dik il-parti tas-sentenza appellata fejn sabet lill-appellant ħati tal-ewwel (1), tat-tieni (2), u tat-tielet (3) imputazzjoni;
- tikkonferma dik il-parti tas-sentenza appellata fejn l-appellant ġie kkundannat multa ta' elfejn Euro (€2000);
- thassar u tirrevoka dik il-parti tas-sentenza appellata fejn sabet lill-appellant ħati tar-raba' (4) imputazzjoni u minflok tiddikjara lill-appellant mhux ħati tagħha u tilliberaħ minn kull ħtija u piena fir-rigward tal-imputazzjoni msemmija;
- thassar u tirrevoka s-sentenza appellata f'dik il-parti fejn l-Ewwel Qorti ornat is-sospensjoni ta' kull liċenzja jew permess maħruġa f'isem l-appellant taħt ir-Regolamenti tal-2006 dwar il-Konservazzjoni tal-Ġhasafar Selvaggi u taħt it-Taqsima XV tal-Kodiċi tal-Ligijiet tal-Pulizija għal żmien erba' (4) snin u minflok (u anke minħabba d-dħul fis-seħħ fil-mori tal-appell tal-emendi bl-Avviż Legali 86 tal-2022 li giet aktar favorevoli għall-appellant u b'hekk għandu jibbenefika minn tali emenda) tordna s-sospensjoni tal-liċenzja jew permess rilevanti maħruġa taħt ir-Regolamenti msemmija u taħt it-Taqsima XV tal-Kodiċi tal-Ligijiet tal-Pulizija għal żmien tliet (3) snin mil-lum;
- tikkonferma l-bqija tas-sentenza tal-Ewwel Qorti.

**Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef**

**Mary Jane Attard
Deputat Registratur**